

การศึกษาความร่วมมือในสาขาการธนาคารของไทยภายใต้การแข่งขันในประชาคมอาเซียนปี ๒๐๑๕  
รศ.ดร.พรเพ็ญ วรสีหธา

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกก่อตั้งของอาเซียน การส่งเสริมการเปิดเสรีการบริการในภาคการเงิน ภายใต้กรอบการตกลงอาเซียนด้านการบริการ (ASEAN Framework Agreement on Services) จัดว่าเป็นหนึ่งในความรับผิดชอบของไทยภายใต้แผนการดำเนินการด้านการเงินการคลังอาเซียน

เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมประจำปี ASEAN Finance and Central Bank Deputies' Meeting : AFDM ณ ประเทศฟิลิปปินส์ได้ให้ความเห็นชอบที่จะผลักดันให้การเปิดเสรีการบริการด้านการเงินในสาขาที่มีความพร้อมเป็นประเด็นสำคัญหนึ่งที่จะดำเนินการได้ในปี ๒๕๕๘ อย่างไรก็ตาม การเข้าสู่ AEC ในปี ๒๕๕๘ จะเป็นเพียงการเริ่มต้นเปิดเสรีของระบบการเงินไทยเท่านั้น โอกาสที่การเปิดเสรีทางการเงินทั้งระบบสถาบันการเงิน การเคลื่อนย้ายเงินทุนเต็มรูปแบบคงยังไม่เกิดขึ้น จนกว่าประเทศไทยจะมีความพร้อมมากกว่านี้ เพราะตามความตกลงระหว่างกลุ่มประเทศใน AEC การเปิดเสรีทางการเงินเต็มรูปแบบจะเลื่อนไปได้จนถึงปี ๒๕๖๓

อาเซียนได้เริ่มเปิดเสรีการค้าบริการภายใต้กรอบความตกลง AFAS ในปี ๒๕๓๙ เพื่อมุ่งขจัดอุปสรรค/ข้อจำกัดด้านการค้าบริการภายในอาเซียนและปรับปรุงการให้บริการของอาเซียนมีประสิทธิภาพ และมีขีดความสามารถทางการแข่งขันกับประเทศนอกอาเซียน ในการเจรจาที่ผ่านมา สาขาการเงิน (การธนาคาร ประกันภัย ธุรกิจเงินทุน เครดิตฟองซิเอร์ และธุรกิจหลักทรัพย์) ได้เป็นหนึ่งใน ๗ สาขาที่ไทยจะให้ความร่วมมือในการเปิดเสรี โดยในการประชุมครั้งล่าสุดใน ASEAN Finance and Central Bank Deputies' Meeting (AFDM) ซึ่งเป็นการประชุมประจำปีของเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังและธนาคารกลางของอาเซียนเมื่อปี ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้วาง road map ในความร่วมมือทางการเงินในภูมิภาคอาเซียน โดยเห็นชอบให้ผลักดันการดำเนินการใน ๓ ด้านคือ (๑) การพัฒนาตลาดทุนโดยมีการพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างตลาดหลักทรัพย์ในอาเซียน และยกเลิกหรือผ่อนคลายนข้อจำกัดในการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ (๒) การเปิดเสรีการบริการด้านการเงินอย่างเหมาะสมในสาขาที่มีความพร้อม และ (๓) การเปิดเสรีบัญชีทุนโดยสนับสนุนให้เงินทุนไหลเข้าออกได้อย่างเสรีมากขึ้น การศึกษาด้านการเปิดเสรีการบริการด้านการเงินในสาขาการธนาคารนับว่าสอดคล้องกับ road map ในข้อ ๒ ข้างต้น

การเปิดเสรีภาคการเงินเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะจะต้องรองรับธุรกรรมต่างๆที่เกิดจากการรวมตัวเป็น “ประชาคมอาเซียน” ด้วยการหาหนทางที่อำนวยความสะดวกทางการเงิน เพื่อให้การค้าการลงทุน ๒ และการย้ายฐานการผลิตดำเนินไปได้โดยราบรื่นเนื่องจากสาขาการธนาคารเป็นสาขาที่ใหญ่ที่สุดในภาคการเงินของไทย สาขาการธนาคารของไทยจะได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเต็มที่หรือไม่ขึ้นอยู่กับความพร้อมของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยที่จะสามารถสร้างศักยภาพในการเข้าไปตักตวงประโยชน์จากการเปิดเสรีและสามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างการให้บริการได้ทันการเปิดเสรี ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สถาบันการเงินของประเทศที่มีความพร้อมสูงกว่าทั้งในด้านสภาพแวดล้อมทางการเงินและการให้บริการแก่ทางธุรกิจ

ย่อมมีต้นทุนการให้บริการทางการเงินที่ต่ำกว่า และสามารถดึงดูดเงินจากประเทศสมาชิกได้มากกว่าประเทศที่มีสถาบันการเงินอ่อนแอ ซึ่งจะส่งผลให้เสถียรภาพทางการเงินและทางเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเพื่อตรวจสอบว่า ในปัจจุบัน สาขาการธนาคารของไทยมีความพร้อมในบริการด้านการเงินมากน้อยเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในอาเซียน เพื่อจะได้สามารถเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนได้ก่อนเปิดเสรี

<http://rc.nida.ac.th>